

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Середнянської
загальноосвітньої школи
I-III ступенів

_____ А.М. Югас

29 травня 2020р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Середнянської загальноосвітньої школи I-III ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020 – 2021 навчальний рік**

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Середнянської загальноосвітньої
школи I-III ступенів
Протокол № 8 від 29 травня 2020р.
Голова педагогічної ради

_____ А.М. Югас

Надано чинності та введено в дію

Наказ № 109 від 29.05.2020

Вступ

Найважливіше завдання сучасної школи – розвивати творчі здібності учнів, допомагати їм реалізовувати свої таланти. Всебічний і гармонійний розвиток особистості передбачає єдність її освіченості, вихованості, загального розвитку.

Тому перед нашою школою стоїть першочергове завдання – виконувати соціальне замовлення суспільства: забезпечувати випускників якісною освітою й свідомою мотивацією на навчання впродовж життя, створювати можливості для успішного професійного самовизначення.

Стратегічна мета розвитку школи полягає у створенні умов для отримання кожним учнем того рівня освіти, який відповідає його здібностям та індивідуальним особливостям; розвиток інтелектуальної, емоційної сфери дитини, формування його ціннісних орієнтирів, прищеплення навичок соціальної компетентності через включення кожного школяра в систему ранньої предметної орієнтації, професійного самовизначення, профільного навчання.

Основним напрямком розвитку школи є реалізація компетентнісного підходу в освітній взаємодії. Тобто, це така практика, при якій відбувається засвоєння кожним учнем комплексу знань, умінь та навичок, який дозволяє йому розв'язувати життєво значущі завдання як у процесі навчання в школі, так і в подальшому житті.

У відповідності до чинного законодавства (згідно із Законом України «Про освіту») Середнянська ЗОШ I-III ступенів здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова освіта (забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості);

II ступінь – базова середня освіта (є фундаментом загальноосвітньої підготовки всіх школярів, формує у них готовність до вибору і реалізації форми подальшого одержання освіти і профілю навчання. На цьому етапі завершується формування цілісної культури світу, оволодіння способами пізнавальної і комунікативної діяльності, вміння одержувати з різних джерел інформацію, переробляти і застосовувати знання);

III ступінь – профільна середня освіта (передбачає обов'язкове засвоєння рівня загальної середньої освіти, стійке зацікавлення обраним профілем навчання (математичним чи історичним), ерудицію та кругозір відповідно до вікових особливостей).

Між освітою і вихованням існує не однобічний зв'язок: від навчання до виховання. Процес виховання при правильній організації виявляє благодатний вплив на навчання, оскільки виховання дисциплінованості, організованості, суспільної активності та інших якостей створює передумови для більш активного й успішного навчання. Власне, без належної вихованості учнів ефективний процес навчання неможливий.

Таким чином, головне завдання педагогічного колективу Середнянської ЗОШ I-III ступенів – в повній мірі реалізувати та гармонійно поєднати реалізацію всіх аспектів під час освітньої діяльності:

- системою уроків, які передбачають завдання освіти, виховання і розвитку учнів;
- змістом діяльності учителя і учнів, який забезпечував би реалізацію всіх видів завдань;
- різноманітністю методів, форм і засобів навчання;
- в процесі контролю і самоконтролю навчання і при аналізі його результатів, одночасно оцінюється якість реалізації всіх функцій, а не однієї з них.

Сукупність цих вимог при побудові процесу навчання підносить його на якісно новий рівень, при якому комплексно реалізуються завдання, що стоять перед школою.

Особливості організації освітнього процесу

Школа працює за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні – субота і неділя.

Відповідно Закону України „Про освіту” кожен навчальний рік розпочинається святом – День знань. Структура навчального року встановлюються закладом освіти (додаток 1). Тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менш як 30 календарних днів.

Відповідно до Закону України „Про освіту” тривалість уроку в 2-4 класах встановлюється 40 хвилин, в 1 класах – 35 хвилин, в 5-11 класах – 45 хвилин. Тривалість перерв, під час яких не відбувається харчування школярів – 10 хв, під час яких учні харчуються – 15 - 20 хвилин. Режим роботи школи наведено в додатках 2 і 3.

Для учнів 1-4 класів на основі заяв їхніх батьків або осіб, які їх замінюють, працюють 4 групи продовженого дня. Режим роботи ГПД наведено в додатках 4 – 7.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у закладі проводяться індивідуальні, групові, факультативні та інші позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдаровань.

Навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється без конкурсу відповідно до території обслуговування, яка закріплена Ужгородської РДА та у відповідності з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 року №367.

РОЗДІЛ І

Початкова освіта (І ступінь)

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи – адаптаційно-ігровий, і 3–4 класи – основний, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму початкової освіти Середнянської ЗОШ I-III ступенів розроблено відповідно до

- Закону України „Про освіту” (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017);
- Закону України „Про загальну середню освіту”, прийнятий 16.01.2020р., набрав чинності 18.03.2020р. (із змінами, внесеними згідно із Законом № 764-IX від 13.07.2020р.).

Крім того:

1-3-і класи:

- Постанови Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 „Про затвердження Державного стандарту початкової освіти” для 1-х класів;
- Постанови КМУ від 24.07.2019 № 688 Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти;
- Наказу МОН України № 268 від 21.03.2018 „Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти”;
- Наказ від 27.12.2018 № 1461 Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти;
- Наказ від 08.10.2019 № 1272 Про затвердження типових освітніх програм для 1 - 2 класів закладів загальної середньої освіти;
- Наказ від 08.10.2019 № 1273 Про затвердження типових освітніх програм для 3 - 4 класів закладів загальної середньої освіти;
- Наказу від 23.03.2018 № 283 Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи;
- Листа Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України №2.2-1250, 2.2-1255 від 21.05.2018 „Формувальне оцінювання учнів 1 класу”;
- Листа від 03.07.2018 № 1/9-415 Щодо вивчення у закладах загальної середньої освіти навчальних предметів у 2018/2019 навчальному році;
- Наказу від 20.08.2018 № 924 Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі;

- Листа від 01.07.2019 № 1/11-5966 Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2019/2020 навчальному році;
- Наказу від 27.08.2019 № 1154 Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу;
- Лист від 11.08.2020 № 1/9-430 Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році.

4-й класи

- Постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 „Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти” для 2-4-х класів;
- Наказу МОН України №407 від 20.04.2018 „Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня”;
- Наказу від 07.12.2018 № 1369 Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості та природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту й очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності та практичної спрямованості змісту;
- наступності й перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності та достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження (таблиці 1 – 5) та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 6;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

СКЛАДОВА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу – 23 години на тиждень (805 годин/навч. рік); для учнів 2 класу – 25 години на тиждень (875 годин/навч. рік); 3-4 класів – 1820 годин/навч. рік: 3 класи – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік); 4 класи – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік). Навчальні плани Середнянської ЗОШ I-III ступенів зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем. Повноцінність початкової освіти реалізується як інваріантної, так і варіативної складових.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти I ступеня (далі – навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

У Середнянській ЗОШ I-III ступенів у **1 – 3 класах** передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання відповідно до **Типової освітньої програми розробленої під керівництвом Савченко О.Я.**, затвердженого наказами МОН України № 1272 від 08.10.2019 (для 1-2 класів) та № 1273 від 08.10.2019 (для 3 класу).

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, курсів за вибором. У **4 класі** передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання, затвердженого наказом МОН України 20.04.2018 №407. Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

На основі типового навчального плану у Середнянській ЗОШ I-III ступенів розроблено навчальний план для учнів 1-3 х класів (таблиці 1-3) та учнів 4-х класів (таблиця 4) з конкретизацією варіативної складової, враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової

освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Учні з особливими освітніми потребами можуть здобувають початкову освіту в школі за індивідуальними навчальними планами, затвердженими наказами МОН України. Так, у 2020-2021н.р. згідно висновку ІРЦ про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини № 5 від 22.05.2018, висновку лікарсько-консультаційної комісії (ЛКК) від 28.08.2020 № 76/3 та на підставі заяви батьків від 31.08.2020р., учениця 3 класу навчатиметься на індивідуальному навчанні за формою педагогічного патронажу за індивідуальним навчальним планом (таблиця 5), розробленим на основі наказу МОН України від 01.04.2020 № 467 „Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 3 класу з порушеннями інтелектуального розвитку”.

Метою початкової освіти дітей з порушеннями інтелектуального розвитку є особистісне становлення учнів, розвиток їхніх пізнавальних здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, пізнавальної активності, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному суспільстві.

Для учениці 3-го класу з порушеннями інтелектуального розвитку розроблено індивідуальний навчальний план відповідно до Закону України «Про освіту», Концепції Нової української школи, Державного стандарту початкової освіти зі змінами (2018р.), з урахуванням Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти, сучасних досягнень спеціальної педагогіки та психології щодо навчально-пізнавальних можливостей дітей з порушеннями інтелектуального розвитку.

Реалізація корекційно-розвиткових завдань у процесі навчання учнів з порушеннями інтелектуального розвитку полягає в особистісному розвитку школярів, активізації їхньої пізнавальної діяльності та створенні позитивної мотивації до навчання; розвитку мовлення та комунікативної діяльності, сприянні розумовому, моральному, фізичному, соціокультурному та естетичному розвитку особистості; формуванні вміння вчитися.

Освітню програму Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Ужгородської районної ради Закарпатської області для І ступеня укладено за сімома основними освітніми галузями.

Освітні галузі 1-3 класів НУШ:

1. Мовно-літературна (українська мова, літературне читання (з 3 класу));
2. Іншомовна (англійська мова);
3. Математична (математика);
4. Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна («Я досліджую світ»);
5. Мистецька (мистецтво);
6. Технологічна (дизайн і технології);
7. Інформатична (інформатика з 2 класу);
8. Фізкультурна (фізична культура).

Навчальний час, передбачений на варіативну складову для 1 - 3 класів використано на підсилення навчальних предметів інваріантної складової – „Українська мова” та „Читання”. Частина навчального навантаження з фізичної культури (1 година на тиждень) використовується на вивчення окремого навчального предмету – „Хореографія”, що забезпечує рухову активність учнів.

Освітні галузі 4 класу:

1. Мови і літератури («Українська мова», «Літературне читання», «Іноземна мова (англійська)»);
2. Математика («Математика»);
3. Суспільствознавство («Я у світі») (4 клас);
4. Природознавство («Природознавство»);
5. Мистецтво («Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»);
6. Технології («Трудове навчання» та «Інформатика»);
7. Здоров'я і фізична культура («Основи здоров'я» та «Фізична культура»).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (4 клас) та відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» зі змінами (1-2 класи) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову для 4 класу використано на підсилення навчальних предметів інваріантної складової – „Українська мова” та „Літературне читання”, а також на індивідуальні та групові заняття. Частина навчального навантаження з фізичної культури (1 година на тиждень) використовується на вивчення окремого навчального предмету – „Хореографія”, що забезпечує рухову активність учнів.

У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1-х класах – 30 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а й курсу за вибором „Хореографія” та інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» та курсу за вибором «Хореографія» формується з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ) ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ВИЗНАЧЕНИХ ВІДПОВІДНИМ ДЕРЖАВНИМ СТАНДАРТОМ ЗАГАЛЬНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма (1-3 класу) має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечно та етично використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її

для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень;

та **наскрізних умінь**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Результати навчання **4 класу** повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Освітня програма початкової школи передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1 класі підлягають вербальному, формуальному оцінюванню, у 2 класі – вербальному, формуальному та підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню, у 3 класі – формуальному та підсумковому за рівнями навчальних досягнень, у 4 класі – формуальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й

ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Для оцінювання пропонується чотирирівнева система: «має значні успіхи», «демонструє помітний прогрес», «досягає результату з допомогою вчителя», «потребує значної уваги і допомоги».

У 1 – 3 класах батькам або особам, що їх замінюють, видають свідоцтво досягнень учнів, яке складається з 2 частин:

у жовтні (для 1-2 класів)/грудні (для 3 класу), як проміжний звіт заповнюється перша частина – характеристика особистих досягнень учнів, оцінюється активність дитини, самостійна робота на уроці, співпраця з іншими учнями тощо;

у травні (для 1-3 класів), як підсумковий звіт, з метою фіксування навчального поступу заповнюється перша і друга частина. Остання складається з оцінювання предметних компетентностей.

Батькам або особам, що їх замінюють, видають два екземпляри зразків Свідоцтва. Один залишається вдома, інший з підписом та з побажаннями батьків або осіб, що їх замінюють повертається в школу і зберігається в особовій справі учня.

Здобувачі початкової освіти (4 клас) проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти. З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ

Освітні галузі 1-3 класів НУШ:

- Мовно-літературна
- Іншомовна
- Математична
- Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна
- Мистецька
- Технологічна
- Інформатична (інформатика з 2 класу)
- Фізкультурна

Мовно-літературна та іншомовна освітні галузі (українська мова, англійська мова) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі **мовно-літературної освіти (українська мова)** виділено такі змістові лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через навчальний предмет «Українська мова і літературне читання»;

Іншомовна галузь (англійська мова) реалізується через такі інтегровані змістові лінії:

- «Екологічна безпека та сталий розвиток» - спрямована на формування основ соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства.
- «Громадянська відповідальність» - сприяє формуванню основ відповідального ставлення до громади і суспільства.
- «Здоров'я і безпека» - сприяє формуванню безпечного життєвого середовища та основ здорового способу життя.
- «Підприємливість та фінансова грамотність» - спрямована на розуміння практичних аспектів фінансових питань.

Математична галузь (математика) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі (Я досліджую світ) можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь (інформатика) починає реалізовуватися з 2-го класу та ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для:

- доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію);
- опрацювання інформації;
- перетворення інформації із однієї форми в іншу;
- створення інформаційних моделей;

- оцінки інформації за її властивостями.

Технологічна освітня галузь (дизайн і технології) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь (музичне мистецтво, образотворче мистецтво) ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь може реалізуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Освітні галузі 4 класу:

Мови і літератури

Математика

Суспільствознавство

Природознавство

Мистецтво

Технології

Здоров'я і фізична культура

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Літературне читання», «Іноземна мова (англійська)».

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі» (4 клас).

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми рекомендується використовувати **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

У 1-3 класах очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу в 4 класі є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей). Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, а саме:

- здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, висловлювати і захищати власні погляди;
- досліджувати ситуації і виокремлювати проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- усвідомлювати розмаїття природи, взаємозв'язків її об'єктів та явищ, пояснювати роль природничих наук і техніки в житті людини;
- готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, здатності до соціальної комунікації й активності;
- усвідомлювати почуття власної гідності, діяльності з урахуванням власних прав і свобод, поваги до прав і гідності інших осіб, протидію дискримінації та нерівному ставленню до особистості;
- володіти навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності, готовності до здорового способу життя.

А також всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Таблиця 1
до освітньої програми

Навчальний план для 1 класів
з навчанням українською мовою
Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020-2021 н.р.

Додаток до наказу
Міністерства освіти і науки
України
08.10.2019 № 1272

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		1-А	1-Б	1-В	1-Г
<i>Інваріантний складник</i>					
Мовно-літературна	Українська мова	7+1	7+1	7+1	7+1
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	2	2	2	2
Математична	Математика	4	4	4	4
Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	-	-	-	-
Мистецька	Мистецтво	2	2	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	2	2
	Фізична культура (хореографія)	1	1	1	1
РАЗОМ		22+1	22+1	22+1	22+1
<i>Варіативний складник</i>					
РАЗОМ					
Гранично допустиме навантаження на учня		20	20	20	20
Всього (фінансується з бюджету)		23	23	23	23

Таблиця 2
до освітньої програми

Навчальний план для 2 класів
з навчанням українською мовою
Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020-2021 н.р.

Додаток до наказу
Міністерства освіти і науки
України
08.10.2019 № 1272

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2-А	2-Б	2-В	2-Г
<i>Інваріантний складник</i>					
Мовно-літературна	Українська мова	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5
	Читання	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
Математична	Математика	4	4	4	4
Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1
Мистецька	Мистецтво	2	2	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	2	2
	Фізична культура (хореографія)	1	1	1	1
РАЗОМ		24+1	24+1	24+1	24+1
<i>Варіативний складник</i>					
РАЗОМ					
Гранично допустиме навантаження на учня		22	22	22	22
Всього (фінансується з бюджету)		25	25	25	25

Таблиця 3
до освітньої програми

Навчальний план для 3 класів
з навчанням українською мовою
Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020-2021 н.р.

Додаток до наказу
Міністерства освіти і науки
України
08.10.2019 № 1273

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		3-А	3-Б	3-В	3-Г
<i>Інваріантний складник</i>					
Мовно-літературна	Українська мова	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5
	Літературне читання	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
Математична	Математика	5	5	5	5
Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1
Мистецька	Мистецтво	2	2	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	2	2
	Фізична культура (хореографія)	1	1	1	1
РАЗОМ		25+1	25+1	25+1	25+1
<i>Варіативний складник</i>					
РАЗОМ					
Гранично допустиме навантаження на учня		23	23	23	23
Всього (фінансується з бюджету)		26	26	26	26

Таблиця 4
до освітньої програми

Навчальний план для 4 класів
з навчанням українською мовою
Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020-2021 н.р.

Додаток до наказу
Міністерства освіти і науки
України
20.04.2018 № 407

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		4-А	4-Б	4-В	4-Г
Мови і літератури (мовний і літературний компонент)	Українська мова	7+1	7+1	7+1	7+1
	Іноземна мова (англійська)	2	2	2	2
Математика	Математика	4	4	4	4
Природознавство	Природознавство	2	2	2	2
Суспільствознавство	Я у світі	1	1	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	2	2	2	2
	Фізична культура (хореографія)	1	1	1	1
РАЗОМ		24+1	24+1	24+1	24+1
<i>Варіативний складник</i>					
Індивідуальні та групові заняття		1	1	1	1
РАЗОМ		1	1	1	1
Гранично допустиме навантаження на учня		23	23	23	23
Всього (фінансується з бюджету)		26	26	26	26

Таблиця 5
до освітньої програми

Навчальний план для індивідуального навчання у 3 класі
з українською мовою навчання для дітей з інтелектуальними порушеннями
Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020-2021 н.р.
(згідно витягу ІРЦ №5 від 22.05.2018)

Додаток до наказу
Міністерства освіти і науки
України
01.04.2020 № 467

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
<i>Інваріантний складник</i>		
Мовно-літературна	Українська мова	1,5
	Літературне читання	1,5
Математична	Математика	2
Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	1,5
Технологічна	Трудове навчання	0,5
Інформатична		
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	0,5
	Мистецтво: образотворче мистецтво	0,5
Фізкультурна	Фізична культура	1
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток мовлення	1
РАЗОМ		10

**Перелік навчальних програм для учнів початкових класів
Середнянської ЗОШ І-ІІІ ступенів**

№ п/п	Назва навчальної програми
1 – 2 класи (затверджені наказом МОН від 21.03.2018 № 268 зі змінами згідно наказу МОН від 08.10.2019 № 1272)	
1.	Типова освітня програма розроблена під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 клас
3 клас (затверджені наказом МОН від 27.12.2018 № 1461 зі змінами згідно наказу МОН від 08.10.2019 № 1273)	
2.	Типова освітня програма розроблена під керівництвом Савченко О.Я. 3-4 клас
3 клас (педагогічний патронаж) (затверджені наказом МОН від 01.04.2020 № 467)	
3.	Типова освітня програма початкової освіти спеціальних ЗЗСО для учнів 3 класу з порушеннями інтелектуального розвитку
4 клас (затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)	
4.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
5.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
6.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
7.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
8.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
9.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
11.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
12.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
13.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
14.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи

15.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл
1 - 4 класи (рекомендована листом МОН 1/11-787 від 18.03.2008р.)	
16.	Тараканова А. Хореографія 1-4 класи. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів.

РОЗДІЛ II

Базова середня освіта (II ступінь)

Загальні положення типової освітньої програми II ступеня Середнянської загальноосвітньої школи I-III ступенів

Типова освітня програма II ступеня (базова середня освіта) Середнянської загальноосвітньої школи I-III ступенів розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Типова освітня програма базової середньої освіти (далі - Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Типова освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, індивідуальних занять, курсів за вибором та логічної послідовності їх вивчення, подані в рамках навчальних планів (таблиці 7-11);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм затверджених Міністерством освіти і науки України від 07.06.2017 року №804 (таблиця 12);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів складає 6020 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1225 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1260 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах школи II ступеня (далі – навчальний план), які розроблені на основі Типових навчальних планів, затверджених МОН України від 20.04.2018 року №405.

Навчальний план показує цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Загальний обсяг навчального навантаження для учня 8-го класу (індивідуальне навчання у формі педагогічного патронажу) Шереш Миколи Івановича складає - 490 годин/навчальний рік – таблиця № 13. Робочий навчальний план розроблено відповідно до наказу МОН України від 12.06.2018 № 627.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової, на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який затверджується директором школи та погоджується заступником директора з навчально-виховної роботи. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

- запровадження курсу за вибором, що розширює світоглядне спрямування (основи християнської етики);

- індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку умінь.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети;</p>

		<p>організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмій; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо</p>

		боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямовані на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;

- роботу в проектах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика

Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;
розвитку компетентностей;
перевірки та оцінювання досягнення компетентностей;
корекції основних компетентностей;
комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму. Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів

(можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі освітньої програми складено та затверджено навчальні плани.

Таблиця 7
до освітньої програми

Навчальний план для 5 класів
з навчанням українською мовою і
вивченням двох іноземних мов
Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020-2021 н.р.

Додаток до наказу
Міністерства освіти і науки
України
20.04.2018 № 405

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		5А	5Б	5В
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	3,5
	Українська література	2	2	2
	Перша іноземна мова	3	3	3
	Друга іноземна мова	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство- знавство	Історія України	1	1	1
	Всесвітня історія	-	-	-
	Основи правознавства	-	-	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
	Мистецтво	-	-	-
Математика	Математика	4	4	4
	Алгебра	-	-	-
	Геометрія	-	-	-
Природознавство	Природознавство	2	2	2
	Біологія	-	-	-
	Географія	-	-	-
	Фізика	-	-	-
	Хімія	-	-	-
Технології	Трудове навчання	2	2	2
	Інформатика	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
РАЗОМ		28,5	28,5	28,5
<i>Варіативний складник</i>				
	Християнська етика (<i>курс за вибором</i>)	1,5	1,5	1,5
	Укр. мова (<i>індивідуальні заняття</i>)	1	1	1
	РАЗОМ	2,5	2,5	2,5
	Гранично допустиме навантаження на учня	28	28	28
	Всього (фінансується з бюджету)	31	31	31

Таблиця 8
до освітньої програми

Навчальний план для 6 класів
з навчанням українською мовою і
вивченням двох іноземних мов
Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020-2021 н.р.

Додаток до наказу
Міністерства освіти і науки
України
20.04.2018 № 405

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		6А	6Б	6В
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	3,5
	Українська література	2	2	2
	Перша іноземна мова	2	2	2
	Друга іноземна мова	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
	Мистецтво	-	-	-
Математика	Математика	4	4	4
	Алгебра	-	-	-
	Геометрія	-	-	-
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	2
	Фізика	-	-	-
	Хімія	-	-	-
Технології	Трудове навчання	2	2	2
	Інформатика	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
РАЗОМ		30,5	30,5	30,5
<i>Варіативний складник</i>				
Християнська етика (курс за вибором)		1,5	1,5	1,5
Біологія (індивідуальні заняття)		1	1	1
Трудове навчання (індивідуальні заняття)		1		
Історія (індивідуальні заняття)			1	
Українська мова (індивідуальні заняття)				1
РАЗОМ		3,5	3,5	3,5
Гранично допустиме навантаження на учня		31	31	31
Всього (фінансується з бюджету)		34	34	34

Таблиця 9
до освітньої програми

Навчальний план для 7 класів
з навчанням українською мовою і
вивченням двох іноземних мов
Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020-2021 н.р.

Додаток до наказу
Міністерства освіти і науки
України
20.04.2018 № 405

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7А	7Б	7В
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2,5	2,5
	Українська література	2	2	2
	Перша іноземна мова	2	2	2
	Друга іноземна мова	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
	Мистецтво	-	-	-
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	2
	Фізика	2	2	2
	Хімія	1,5	1,5	1,5
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
РАЗОМ		32	32	32
<i>Варіативний складник</i>				
	Англ. мова (індивідуальні заняття)	1		
	Інформатика (індивідуальні заняття)		1	1
	Заруб. література (індивідуальні заняття)	1	1	1
	Фізика (індивідуальні заняття)	1		1
	РАЗОМ	3	2	3
	Гранично допустиме навантаження на учня	32	32	32
	Всього (фінансується з бюджету)	35	34	35

Таблиця 10
до освітньої програми

Навчальний план для 8 класів
з навчанням українською мовою і
вивченням двох іноземних мов
Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020-2021 н.р.

Додаток до наказу
Міністерства освіти і науки
України
20.04.2018 № 405

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		8А	8Б	8В
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2
	Українська література	2	2	2
	Перша іноземна мова	2	2	2
	Друга іноземна мова	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство- знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-	-
	Мистецтво	1	1	1
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	2
	Фізика	2	2	2
	Хімія	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
РАЗОМ		32,5	32,5	32,5
<i>Варіативний складник</i>				
	<i>Хімія (індивідуальні заняття)</i>	1	1	1
	<i>Фізика (індивідуальні заняття)</i>	1	1	
	<i>Біологія (індивідуальні заняття)</i>		1	2
	<i>Мистецтво (індивідуальні заняття)</i>	1		
	<i>Історія (індивідуальні заняття)</i>	0,5	0,5	0,5
	РАЗОМ	3,5	3,5	3,5
	Гранично допустиме навантаження на учня	33	33	33
	Всього (фінансується з бюджету)	36	36	36

Таблиця 11
до освітньої програми

Навчальний план для 9 класів
з навчанням українською мовою і
вивченням двох іноземних мов
Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020-2021 н.р.

Додаток до наказу
Міністерства освіти і науки
України
20.04.2018 № 405

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		9А	9Б	9В
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2
	Українська література	2	2	2
	Перша іноземна мова	2	2	2
	Друга іноземна мова	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство- знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	1	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-	-
	Мистецтво	1	1	1
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	1,5	1,5	1,5
	Фізика	3	3	3
	Хімія	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
РАЗОМ		34	34	34
<i>Варіативний складник</i>				
	Хімія (індивідуальні заняття)	2	2	
	Правознавство (індивідуальні заняття)			2
	РАЗОМ	2	2	2
	Гранично допустиме навантаження на учня	33	33	33
	Всього (фінансується з бюджету)	36	36	36

**Перелік навчальних програм II ступеня
Середнянської загальноосвітньої школи I-III ступенів**
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми
17.	Українська мова
18.	Українська література
19.	Англійська мова
20.	Німецька мова
21.	Зарубіжна література
22.	Історія України
23.	Всесвітня історія
24.	Основи правознавства
25.	Музичне мистецтво
26.	Образотворче мистецтво
27.	Мистецтво
28.	Математика: алгебра, геометрія
29.	Природознавство
30.	Біологія
31.	Географія
32.	Фізика
33.	Хімія
34.	Трудове навчання
35.	Інформатика
36.	Основи здоров'я
37.	Фізична культура

Таблиця 13
до освітньої програми

Навчальний план
Середнянської загальноосвітньої школи I-III ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на індивідуальне навчання у формі педагогічного патронажу
для учня 8 класу
із затримкою психічного розвитку
Шереш Миколи Івановича
(згідно витягу ІРЦ №14 від 29.05.2018)
на 2020-2021 навчальний рік

Додаток 16
до наказу МОН України від 12.06.2018 № 627

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мови і літератури	Українська мова	1
	Українська література	1
	Англійська мова	0,5
	Зарубіжна література	0,5
Суспільствознавство	Історія України	0,5
	Всесвітня історія	0,5
	Основи правознавства	-
Математика	Математика	
	Алгебра	1
	Геометрія	1
Природознавство	Природознавство	-
	Біологія	1
	Географія	1
	Фізика	1
	Хімія	0,5
Мистецтво	Музичне мистецтво	-
	Образотворче мистецтво	-
	Мистецтво	1
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	0,5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	-
Разом		12
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток мовлення	1
	Корекція розвитку	1
	Лікувальна фізкультура	
Разом		2
Всього (фінансується з бюджету)		14

РОЗДІЛ III

Повна загальна середня освіта (III ступінь)

Загальні положення типової освітньої програми III ступеня Середнянської загальноосвітньої школи I-III ступенів

Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Типова освітня програма профільної середньої освіти (далі - Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації школою єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Типова освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, індивідуальних занять, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів (таблиці 13-14);

- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 15; пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2520 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1260 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти III ступеня (далі –навчальний план).

Профільність є ефективним засобом диференціації навчання у старшій школі. Вона має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика», «Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. В 10-х класах учні вивчають предмет «Інформатика» і «Технології», в 11-х класах – «Інформатика» і «Мистецтво».

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;

- профільні предмети: в 10-А та 11-А класах – математика, в 10-Б та 11-Б – історія.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних</p>

		<p>потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>

5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою</p>

		<p>позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;

- роботу в проектах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови

для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу профільної середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі освітньої програми складено та затверджено навчальні плани.

Таблиця 14
до освітньої програми

Навчальний план для 10 класів
з навчанням українською мовою
Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020-2021 н.р.

Додаток до наказу
Міністерства освіти і науки
України
20.04.2018 № 408

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10А	10Б
Базові предмети		
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Англійська мова	2	2
Німецька мова	-	2
Історія України	1,5	1,5 +1,5
Всесвітня історія	1	1+2
Громадянська освіта	2	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	-	3
Алгебра	5,5	-
Геометрія	3	-
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1,5
Фізика і астрономія	3	3
Хімія	1,5	1,5
Фізична культура	3	3
Захист Вітчизни	1,5+0,5	1,5+0,5
Вибірково-обов'язкові предмети		
Інформатика	2	2
Технології	1	1
РАЗОМ	36	36
Гранично допустиме навантаження на учня	33	33
Всього (фінансується з бюджету)	36	36

Таблиця 15
до освітньої програми

Навчальний план для 11 класів
з навчанням українською мовою
Середнянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
на 2020-2021 н.р.

Додаток до наказу
Міністерства освіти і науки
України
20.04.2018 № 408

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	11А	11Б
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Англійська мова	2	2
Німецька мова	-	2
Історія України	1,5	1,5+1,5
Всесвітня історія	1	1+2
Громадянська освіта	-	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	-	3
Алгебра	6	-
Геометрія	3	-
Біологія і екологія	2	2
Географія	1	1
Фізика	3	3
Астрономія	1	1
Хімія	2	2
Фізична культура	3	3
Захист Вітчизни	1,5+0,5	1,5+0,5
Вибірково-обов'язкові предмети		
Інформатика	1	1
Технології	2	2
РАЗОМ	35,5	35
Додаткові години		
Хімія (індивідуальні заняття)	0,5	1
РАЗОМ	0,5	1
Гранично допустиме навантаження на учня	33	33
Всього (фінансується з бюджету)	36	36

Таблиця 16
до освітньої програми

**Перелік навчальних програм
для учнів III ступеня**
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Рівень стандарту
2.	Астрономія	Рівень стандарту
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
4.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
5.	Всесвітня історія	Профільний рівень
6.	Географія	Рівень стандарту
7.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
8.	Захист України	Рівень стандарту
9.	Інформатика	Рівень стандарту
10.	Історія України	Рівень стандарту
11.	Історія України	Профільний рівень
12.	Математика	Профільний рівень
13.	Математика	Рівень стандарту
14.	Громадянська освіта	Рівень стандарту
15.	Технології	Рівень стандарту
16.	Українська література	Рівень стандарту
17.	Фізика	Рівень стандарту
18.	Фізична культура	Рівень стандарту
19.	Хімія	Рівень стандарту
20.	Іноземні мови	Рівень стандарту

СТРУКТУРА РОБОТИ

Середнянської загальноосвітньої школи I-III ступенів

Ужгородської районної ради

Закарпатської області

на 2020-2021 навчальний рік

I семестр

01.09.2020 – 25.12.2020 року

II семестр

11.01.2021 – 08.06.2021 року

Канікули:

26.10 – 01.11.2020 року

26.12 – 10.01.2021 року

22.03 – 28.03.2021 року

08.06.2021 року – останній дзвінок

Режим роботи школи

Середнянської ЗОШ І-ІІІ ступенів на 2020-2021н.р.

1 клас

1 урок – 08 ¹⁵ – 08 ⁵⁰	<i>перерва 20 хв</i>
2 урок – 09 ¹⁰ – 09 ⁴⁵	<i>перерва 20 хв</i>
3 урок – 10 ⁰⁵ – 10 ⁴⁰	<i>перерва 25 хв</i>
4 урок – 11 ⁰⁵ – 11 ⁴⁰	<i>перерва 30 хв</i>
5 урок – 12 ¹⁰ – 12 ⁴⁵	

2-4 класи

1 урок – 08 ¹⁵ – 08 ⁵⁵	<i>перерва 15 хв</i>
2 урок – 09 ¹⁰ – 09 ⁵⁰	<i>перерва 15 хв</i>
3 урок – 10 ⁰⁵ – 10 ⁴⁵	<i>перерва 20 хв</i>
4 урок – 11 ⁰⁵ – 11 ⁴⁵	<i>перерва 25 хв</i>
5 урок – 12 ¹⁰ – 12 ⁵⁰	

5-11 класи

1 урок – 08 ¹⁵ – 09 ⁰⁰	<i>перерва 10 хв</i>
2 урок – 09 ¹⁰ – 09 ⁵⁵	<i>перерва 10 хв</i>
3 урок – 10 ⁰⁵ – 10 ⁵⁰	<i>перерва 15 хв</i>
4 урок – 11 ⁰⁵ – 11 ⁵⁰	<i>перерва 20 хв</i>
5 урок – 12 ¹⁰ – 12 ⁵⁵	<i>перерва 10 хв</i>
6 урок – 13 ⁰⁵ – 13 ⁵⁰	<i>перерва 5 хв</i>
7 урок – 13 ⁵⁵ – 14 ⁴⁰	<i>перерва 5 хв</i>
8 урок – 14 ⁴⁵ – 15 ³⁰	

Режим роботи

для учнів 1-ВГ, 2-ВГ, 3-ВГ, 4-ВГ класів

на 2020-2021 н.р.

1-В та 1-Г класи (урок – 35 хв)				
1-ий урок	-	8¹⁵-8⁵⁰ к.ч.	-	перерва 20 хв
2-ий урок	-	9¹⁰-9⁴⁵ к.ч.	-	перерва 20 хв
3-ий урок	-	10⁰⁵-10⁴⁰ к.ч.	-	перерва 25 хв
4-ий урок	-	11⁰⁵-11⁴⁰ к.ч.	-	перерва 30 хв
5-ий урок	-	12¹⁰-12⁴⁵ к.ч.	-	
2-В, 2-Г та 4-Г класи (урок – 40 хв)				
1-ий урок	-	8¹⁵-8⁵⁵ к.ч.	-	перерва 15 хв
2-ий урок	-	9¹⁰-9⁵⁰ к.ч.	-	перерва 15 хв
3-ий урок	-	10⁰⁵-10⁴⁵ к.ч.	-	перерва 20 хв
4-ий урок	-	11⁰⁵-11⁴⁵ к.ч.	-	перерва 25 хв
5-ий урок	-	12¹⁰-12⁵⁰ к.ч.	-	
3-В, 3-Г та 4-В класи (урок – 40 хв)				
1-ий урок	-	13⁰⁵-13⁴⁵ к.ч.	-	перерва 15 хв
2-ий урок	-	14⁰⁰-14⁴⁰ к.ч.	-	перерва 15 хв
3-ий урок	-	14⁵⁵-15³⁵ к.ч.	-	перерва 20 хв
4-ий урок	-	15⁵⁵-16³⁵ к.ч.	-	перерва 15 хв
5-ий урок	-	16⁵⁰-17³⁰ к.ч.	-	перерва 5 хв
6-ий урок	-	17³⁵-18¹⁵ к.ч.		

Режим роботи ГПД 1-х класів

на 2020-2021н.р.

(після 4 уроку)

11 ⁴⁰ - 11 ⁵⁰	Прийом дітей в групу (10хв) Обмін інформацією з класним керівником про навчальні завдання для учнів 1-х класів.
11 ⁵⁰ - 12 ³⁰	Спортивна година (40хв) ЗРВ. Рухливі ігри на свіжому повітрі. Спостереження за природою. Експерсії.
12 ³⁰ - 12 ⁵⁵	Дидактичні та розважальні ігри (25хв) Повторення матеріалу, вивченого під час уроків. Проведення вправ, дидактичних ігор для збудження інтересу до виучуваних тем під час уроків.
12 ⁵⁵ - 13 ²⁵	Підготовка до обіду. Обід (30хв) Бесіда про культуру харчування.
13 ²⁵ - 13 ⁴⁵	Виховне заняття (20хв) Виховання всебічно розвиненої особистості.
13 ⁴⁵ - 14 ¹⁵	Прогулянка на свіжому повітрі (30хв) Рухливі ігри та розваги.
14 ¹⁵ - 14 ³⁵	Заняття за інтересами (20хв) Складання пазлів, малювання, аплікація, ліплення, читання улюблених книжок тощо.
14 ³⁵ - 14 ⁴⁰	Збір дітей і відправка додому (5хв) Зустріч з батьками, індивідуальні бесіди.

Режим роботи ГПД 1-х класів

(після 5 уроку)

12 ⁴⁵ - 12 ⁵⁵	Прийом дітей в групу (10хв) Обмін інформацією з класним керівником про навчальні завдання для учнів 1-х класів.
12 ⁵⁵ - 13 ²⁵	Підготовка до обіду. Обід (30хв) Бесіда про культуру харчування.
13 ²⁵ - 14 ⁰⁵	Спортивна година (40хв) ЗРВ. Рухливі ігри на свіжому повітрі. Спостереження за природою. Експерсії.
14 ⁰⁵ - 14 ³⁰	Дидактичні та розважальні ігри (25хв) Повторення матеріалу, вивченого під час уроків. Проведення вправ, дидактичних ігор для збудження інтересу до виучуваних тем під час уроків.
14 ³⁰ - 14 ⁵⁰	Виховне заняття (20хв) Виховання всебічно розвиненої особистості.
14 ⁵⁰ - 15 ²⁰	Прогулянка на свіжому повітрі (30хв) Рухливі ігри та розваги.
15 ²⁰ - 15 ⁴⁰	Заняття за інтересами (20хв) Складання пазлів, конструкторів, малювання, аплікація, ліплення, читання улюблених книжок тощо.
15 ⁴⁰ - 15 ⁴⁵	Збір дітей і відправка додому (5хв) Зустріч з батьками, індивідуальні бесіди.

Режим роботи ГПД 2-х класів
на 2020-2021н.р.
(після 5 уроку)

- 12⁵⁰ – 13⁰⁰   **Прийом дітей в групу (10хв)**
Обмін інформацією з класним керівником про навчальні завдання для учнів 2-х класів.
- 13⁰⁰ – 13³⁰   **Підготовка до обіду. Обід (30хв)**
Бесіда про культуру харчування.
- 13³⁰ – 14¹⁰   **Спортивна година (40хв)**
ЗРВ. Рухливі ігри на свіжому повітрі.
Спостереження за природою. Екскурсії.
- 14¹⁰ – 14⁵⁵   **Самопідготовка (45хв)**
Індивідуальна робота.
- 14⁵⁵ – 15²⁰   **Виховне заняття (25хв)**
Виховання всебічно розвиненої особистості.
- 15²⁰ – 15⁴⁵   **Заняття за інтересами (25хв)**
Складання пазлів, конструкторів, малювання, аплікація, ліплення, читання улюблених книжок тощо.
- 15⁴⁵ – 15⁵⁰   **Збір дітей і відправка додому (5хв)**
Зустріч з батьками, індивідуальні бесіди.

**Режим роботи ГПД 3-х класів
на 2020-2021н.р.
(після 5 уроку)**

12 ⁵⁰ – 13 ⁰⁰	Прийом дітей в групу (10хв) Обмін інформацією з класним керівником про навчальні завдання для учнів 4-х класів.
13 ⁰⁰ – 13 ²⁰	Підготовка до обіду. Обід (20хв) Бесіда про культуру харчування.
13 ²⁰ – 13 ⁵⁰	Спортивна година (30хв) ЗРВ. Рухливі ігри на свіжому повітрі. Спостереження за природою. Експерсії.
13 ⁵⁰ – 15 ⁰⁰	Самопідготовка (70хв) Індивідуальна робота.
15 ⁰⁰ – 15 ²⁵	Виховне заняття (25хв) Виховання всебічно розвиненої особистості.
15 ²⁵ – 15 ⁴⁵	Заняття за інтересами (20хв) Складання пазлів, конструкторів, малювання, аплікація, ліплення, читання улюблених книжок тощо.
15 ⁴⁵ – 15 ⁵⁰	Збір дітей і відправка додому (5хв) Зустріч з батьками, індивідуальні бесіди.

**Режим роботи ГПД 3-х класів
(після 6 уроку)**

13 ⁴⁵ – 13 ⁵⁵	Прийом дітей в групу (10хв) Обмін інформацією з класним керівником про навчальні завдання для учнів 4-х класів.
13 ⁵⁵ – 14 ¹⁵	Підготовка до обіду. Обід (20хв) Бесіда про культуру харчування.
14 ¹⁵ – 14 ⁴⁵	Спортивна година (30хв) ЗРВ. Рухливі ігри на свіжому повітрі. Спостереження за природою. Експерсії.
14 ⁴⁵ – 15 ⁵⁵	Самопідготовка (70хв) Індивідуальна робота.
15 ⁵⁵ – 16 ²⁰	Виховне заняття (25хв) Виховання всебічно розвиненої особистості.
16 ²⁰ – 16 ⁴⁰	Заняття за інтересами (20хв) Складання пазлів, конструкторів, малювання, аплікація, ліплення, читання улюблених книжок тощо.
16 ⁴⁰ – 16 ⁴⁵	Збір дітей і відправка додому (5хв) Зустріч з батьками, індивідуальні бесіди.

Режим роботи ГПД 4-х класів

на 2020-2021н.р.

(після 5 уроку)

- 12⁵⁰ – 13⁰⁰   **Прийом дітей в групу (10хв)**
Обмін інформацією з класним керівником про навчальні завдання для учнів 4-х класів.
- 13⁰⁰ – 13²⁰   **Підготовка до обіду. Обід (20хв)**
Бесіда про культуру харчування.
- 13²⁰ – 13⁵⁰   **Спортивна година (30хв)**
ЗРВ. Рухливі ігри на свіжому повітрі.
Спостереження за природою. Експерсії.
- 13⁵⁰ – 15²⁰   **Самопідготовка (90хв)**
Індивідуальна робота.
- 15²⁰ – 15⁴⁵   **Виховне заняття (25хв)**
Виховання всебічно розвиненої особистості.
- 15⁴⁵ – 15⁵⁰   **Збір дітей і відправка додому (5хв)**
Зустріч з батьками, індивідуальні бесіди.

В освітній програмі
Середнянської загальноосвітньої
школи I-III ступенів
Ужгородської районної ради
Закарпатської області
на 2020-2021 навчальний рік
пронумеровано, прошнуровано
та скріплено печаткою
60 (шістдесят) сторінок

Директор А.М. Югас

